

»Liten risk för bioterrorism, men beredskap finns«

Det finns beredskap om Sverige skulle drabbas hårt av mjältbrand, men att den situationen skulle uppstå är inte troligt, enligt Socialstyrelsens Per Kulling, enhetschef för enheten för katastrof- och beredskapsplanering vid Socialstyrelsen.

II Det är Socialstyrelsen som har det övergripande ansvaret för att hälso- och sjukvård, smittskydd, hälsoskydd och socialtjänst fungerar även vid katastrofer, svåra påfrestningar på samhället eller vid väpnade angrepp.

Arbetet sker bland annat genom riktlinjer och råd till sjukvården och tillsyn över sjukvårdshuvudmännens beredskapsverksamhet.

När det gäller händelser, katastrofer eller angrepp av nukleär, biologisk eller kemisk karaktär har Socialstyrelsen vidtagit en rad särskilda åtgärder. Några ex-

empel: Det finns medicinska expertgrupper, en inom varje område. Den biologiska, B-MEG, inrättades förra året. Vid Smittskyddsinstitutet och dess säkerhetslaboratorium P4 finns sedan förra året ett kunskapscentrum för mikrobiologisk beredskap, bekostat av Socialstyrelsen.

Socialstyrelsens särskilda riktlinjer för skydd mot biologiska angrepp heter Riktlinjer B-skydd. Allmänt råd 1993:2 och dessa är under omarbetning i år. När det gäller personsanering på sjukhus ska Socialstyrelsen ytterligare klargöra vad som gäller i en rapport som väntas före årsskiftet.

Antibiotika till 100 000

Till detta kommer en rent konkret planering för att det finns tillräckligt med läkemedel i landet.

Det värsta tänkbara scenariot när det gäller mjältbrand är att 100 000 personer behandlas med antibiotika i 30 da-

gar. Och detta finns det en beredskap för, enligt Per Kulling.

För det första har man den vanliga tillgången på antibiotika i landet. För det andra har Socialstyrelsen avtal med läkemedelsföretagen som innebär att dessa mot ersättning lagrar läkemedel utöver det normala behovet. Dessutom finns andra avtal som innebär att läkemedelsföretagen ska kunna leverera ytterligare läkemedel inom viss bestämd tid.

För att så många som 100 000 personer i Sverige skulle drabbas av mjältbrand krävs, enligt Per Kulling, att smittan sprids på ett raffinerat sätt, till exempel genom ventilation i varuhus.

– Men den samlade expertisen inom Regeringskansliet och vid FOI, Totalförsvarets forskningsinstitut tror inte att Sverige är något mål för en avancerad smittspridning i form av bioterrorism.

Elisabet Ohlin

Västeråsläkare fick politiker att satsa mer pengar

Femton nya platser till medicinkliniken i Västerås under första halvåret 2002. Dessutom avlastning via andra kliniker redan före årsskiftet.

Det blev resultatet av en skrivelse till landstingspolitikerna som 32 läkare från medicinkliniken signerat.

II Men ord är en sak, handling något annat, säger Ingemar Lönnberg, överläkare på medicinkliniken.

På medicinkliniken i Västerås har beläggningen av de 115 akutvårdplatserna de senaste åren i genomsnitt varit 100 procent. Enligt vedertagen praxis bör den inte överstiga 85 procent för att garantera fullgod vård också vid akuta sjukdomsfall.

Medicineläkarna tröttnade

Mycket tid har fått läggas på att leta vårdplatser på länsdelasareten. Under helger och kvällar har bakjouren inkallats för att bedöma om patienter kan skrivas ut eller flyttas för att på så sätt få loss platser.

I början av hösten tröttnade medicinklinikens läkare på situation och författade en skrivelse till landstingsstyrelsen.

Politikerna är nu beredda att göra om-prioriteringar för att lösa situationen på medicinkliniken.

Redan före nyår planeras nya vårdplatser på infektionskliniken så att medicinkliniken avlastas. Dessutom kommer sex platser för medicinskt färdigbehandlade patienter att skapas i primärvårdens regi vilket lättar på trycket på medicinkliniken. Under första halvåret 2002 kommer en helt ny avdelning med ytterligare 15 platser att inrättas på medicinkliniken.

Ingemar Lönnberg, överläkare på medicinkliniken och en av dem som varit drivande i kontakten med politikerna, är glad att politikerna tagit situationen på så stort allvar men säger att än så länge är det bara löften.

– Dessutom kvarstår frågan hur vi ska kunna bemanna avdelningarna fullt ut. Hur ska vi kunna värva sjuksköterskor och hur ska vi förmå dem att stanna?

Normalt tas landstingsbudgeten i juni, men det finns en möjlighet att göra en komplettering i november. Landstingsstyrelsens ordförande Glenn Andersson (s) säger att man nu utnyttjar den möjligheten för att förbättra läget på medicinkliniken även på sikt.

– Vi ska ta fram pengar till löner, per-

sonalutveckling och arbetsmiljö.

Det möjliggörs, enligt Glenn Andersson, bland annat av att landstingsskatten i Västerås redan höjts med 50 öre, dessutom ska akutverksamheten och medicin prioriteras kraftigare än tidigare.

Beslut om budgeten fattar landstingsstyrelsen den 19 november.

Sara Hedbäck

Ny chefredaktör i Norge

II Charlotte Haug är sedan i måndags ny chefredaktör för Läkartidningens norska motsvarighet, Tidsskrift for Den norske lægeförening.

Charlotte Haug blir tidningens första kvinnliga chefredaktör. Hon är medicine doktor, forskare och har en mastersexamen i hälsovårdsforskning från Stanford University. Hon har tidigare varit ledamot av sentralstyret. Under 1993-97 var hon fackredaktör på tidningen. En av hennes hjärtefrågor är den förändrade läkarrollen som hon vill ska avspeglas mer i tidningen. Hon efterträder Magne Ny-lenna som blir vd för Den norske lægeförening, den norska motsvarigheten till Läkarförbundet. •